

“स्थानीय तहको सञ्चार साधनी”

पालिका सन्देश

साप्ताहिक

पालिका सन्देश सूचना !

पत्रिका नियमित नभएमा, ठेगाना परिवर्तन गर्नुपरेमा, समाचार, सूचना तथा विज्ञापन प्रकाशन गर्नुपरेमा वा अन्य कुनै गुनासो भएमा ९८६१०४२८०४ नम्बरको वाट्सपमा म्यासेज गर्न सक्नुहुनेछ। वा सिधै फोन गर्न सक्नुहुनेछ।

॥ वर्ष : २ ॥ अंक : ६ ॥

॥ २०८१ असार ५ बुधबार ॥ 19 June 2024, Wednesday ॥ पृष्ठ : ८ ॥ मूल्य : रु. ५/- ॥

www.palikasandesh.com

यसरी भए सहकारीहरू असुरक्षित

■ मुल्य तामाङ

पालिका सन्देश (भापा) । हालका दिनमा सहकारीको सुरक्षा चुनौतिपूर्ण बनिरहेको हल्ला सुनिन्छ । सुरक्षा तर कस्तो सुरक्षा ? के सहकारी तोडफोड भइरहेको छ ? सहकारीमा हातहतियार या गोली चलेको छ ? कुटाकुट या मारपिट भएको छ ? जम्मा भएको बचत बैंक या भल्टबाट चोरिएको छ ? खातापाता या सफ्टवेयर चोरी या नष्ट गरिएका छन् ? सहकारीकर्मीहरू अपहरणमा परेका छन् ? तर यी कुनै पनि भएका छैनन् अनि कसरी सहकारी असुरक्षित भएको हो त ?

खासमा सहकारीमाथि भौतिक क्षति भएर भन्दा पनि सदस्यहरूको बचत रकम सहकारीकै पदाधिकारी र कर्मचारीहरूले मिलेमतो गरी मनमानी हिनामिना, अपचलन गर्नुलाई असुरक्षा मानिंदै आएको छ । बाह्य कारणमा चाहिँ, सहकारी लगायत वित्तीय संस्था बिरुद्ध कथित आन्दोलनले

सहकारीको सुरक्षामा खतरा बढेको मानिंदैछ । यसले खासमा सहकारीको ऋण तिर्नु पर्दैन भन्ने हल्ला फैलाएको छ । जसको प्रभावले लगानीमा गएका रकम फिर्ता हुन समस्या भइरहेका छन् । तरलता अभावमा बचत कर्ताको बचत रकम फिर्ता गर्न समस्या भएको छ । यस्तै अवस्थालाई असुरक्षा भनिंदै आएको पाइन्छ । तर कतिपय पालिकाहरूले सहकारीको रकम नतिर्नेहरूलाई पालिकाबाट प्रदान गरिने सेवा बन्द गरिने भनेका छन् । जसको प्रभावले लगानी भएका रकम सुरक्षित हुने देखिन्छ । तर आन्तरिक कारणबाट नै सहकारी असुरक्षित भएका देखिएका छन् ।

हालका दिनमा देशभरका १५ वटा सहकारीहरूलाई समर्याग्रस्त मानिएको छ । ती संस्थाका १२ अर्ब ९९ करोड ६४ लाख रुपैया बराबरको बचत अपचलन भएको एक अध्ययनले जनाएको छ । सदस्यहरूको बचत हिनामिना गर्ने सहकारी

संचालक र कर्मचारीहरू नै भएका बताइएको छ । यस्तो अवस्थालाई सहकारीको सुरक्षारक्षण जोडिएको छ । कारण सदस्यहरूको बचतको सुरक्षा भएन । सहकारी आफैका कारण सहकारीहरू असुरक्षित भइरहेका रहेछन् ।

नेपालको संविधान २०७२ ले सहकारीलाई नेपालको अर्थतन्त्रको एक खम्बा मानेको छ तर खम्बा मक्किंदै छ । के पनि भनिंदै छ भने, पालिकाको अधिनमा रहेका धेरै सहकारीहरूभित्र समस्या खडा भएका छन् । यो त निकै अहम् प्रश्न भयो पालिकाहरूका लागि । निश्चय पनि २०४६ सालपछि सहकारीमा उभार या उछाल आएको छ । अनि यो पनि भनिन्छ कि सहकारीहरूमा कुनै एक राजनीति पार्टीका धेरै मान्छेहरू सामेल छन् र उनीहरूकै हालिमुहाली छ । राष्ट्रिय सहकारी विकास बोर्ड, सहकारी संघ, नेपाल सहकारी विकास बैंक लगायतमा उही राजनीतिक पार्टीका धेरै

मान्छेहरू सामेल छन् भनिन्छ । उनीहरूका कारणपनि सहकारीमा केहीहदसम्म सुरक्षा थेट बढेको मानिन्छ । खासमा सहकारीका संचालकहरूबाटै सहकारी दुब्ले अवस्था आएको छ । विकृतिका बिउ संचालकहरू नै भए ।

ग्रामीण अर्थतन्त्र बलियो बनाउन आएको सहकारीहरूले ग्रामीण अर्थतन्त्रलाई नै धरापमा पार्न थालेका छन् । सिद्धान्त अनुसार सहकारी नाफामुखी संस्था होइन तर जति नाफा आयो नाफाजति केही सीमित व्यक्तिहरूले भ्रुवाम् पारिदिन सक्ने भए । पैसाका हिसाबले ठूलो सहकारी चम्पट ठोकेका छन् । सहकारी संस्था सदस्यहरूका सेवामा दत्तचित रहनु पर्छ भन्ने मान्यताले काम गर्न छाडेको धेरै भयो । सदस्य बाहेक र तोकिएको क्षेत्र भन्दा बाहिर लगानी गर्न नपाइने नियमलाई नटेरी ठूलो रकम लगानी भएका छन् । ती रकम फर्केर आउने सम्भावना कम छ । जानकारहरू भन्छन्

त्यसैले सहकारीहरू असुरक्षित छन् ।

इजरायल सहकारीबाटै समृद्ध बनेको मुलुक हो । नेपाल पनि त्यसरी नै समृद्ध बन्ला भनेर २०१५ सालमा इजरायली मोडल नेपाल भित्र याइएको थियो । तर आज आएर केही सहकारी त नतैरिने गरी दुबिसकेका छन् । यस्तै अवस्था रहिरह्यो भने अधिकांश दुब्ल सक्ने अवस्था देखिंदैछ ।

सहकारीले समुदायलाई जोडछ भनिन्छ तर आजको अवस्था हेर्दा तोडिएको पो देखिन्छ । अनि सदस्यहरूको आर्थिक उन्नति हुन्छ भनिन्छ तर आर्थिक दुर्गति पो हुँदो छ । हामीले सहकारी जानेनौ कि ? जानेर पनि यसका छिद्र पक्डेर नरिबल बनायौ ? सोचनिय विषय छ । सहकारी शिक्षाले मानिसहरूलाई असल बनाउँछ भनिन्छ तर यहाँ त धेरै विकृत प्रवृत्ति पो देखा पर्दा छन् । सहकारी अभियन्ताहरूलाई कस्तो लाग्दो होला ? खुल्दुली

बाँकी पृष्ठ ४ मा

भापाका नदीहरूमा आकस्मिक बाढीको जोखिम

बिर्तामोड । भापाका नदीहरूमा सतर्कता अपनाउन महाशाखाले बिहीबारसम्म आकस्मिक बाढीको जोखिम रहेको बाढी पूर्वानुमान महाशाखाले जनाएको छ । ताप्लेजुड, पाँचथर, इलाम, भापा र तेह्रथुम भई बहने केही साना नदीमा आकस्मिक बाढीको जोखिम रहेको बाढी पूर्वानुमान महाशाखाले जनाएको हो । नदीतटीय क्षेत्रमा उच्च सतह बढ्ने अनुमान गरिएको छ ।

तालिकामा बजेट

सात प्रदेशले ल्याए २ खर्ब ७८ अर्ब ७० करोडको बजेट कुन प्रदेशमा कति ?

प्रदेश	बजेट
कोशी	३५ अर्ब २७ करोड ९३ लाख
मधेश	४३ अर्ब ८९ करोड २१ लाख ७० हजार
बागमती	६४ अर्ब ५४ करोड ४ लाख ३१ हजार
गण्डकी	३२ अर्ब ९७ करोड ८५ लाख ७५ हजार
लुम्बिनी	३८ अर्ब ९७ करोड
कर्णाली	३१ अर्ब ४१ करोड ४१ हजार
सुदूरपश्चिम	३१ अर्ब ६२ करोड ९८ लाख २८ हजार

बुद्धशान्ति उद्योग बाणिज्य संघको सपथ ग्रहण तथा पद हस्तान्तरण

बुधबारे (पालिका सन्देश) । बुद्धशान्ति उद्योग बाणिज्यसंघ बुद्धशान्ति भापाले नवनिर्वाचित पदाधिकारीलाई सपथ ग्रहण तथा पद हस्तान्तरण गराएको छ । सोमबार संस्थाको आफ्नै सभाहलमा एक कार्यक्रमको आयोजना गर्दै नवनिर्वाचित पदाधिकारीलाई सपथ ग्रहण तथा पद हस्तान्तरण गराएको हो ।

निर्वाचन समितिका संयोजक डिल्लीराम तिम्सिनाको सभापतित्व तथा भापा उद्योग बाणिज्यसंघ शाखा बुद्धशान्तिका संस्थापक अध्यक्ष बेगुप्रसाद सङ्गौलाको प्रमुख आतिथ्यतामा कार्यक्रम गरिएको थियो ।

कार्यक्रममा निर्वाचन समितिका संयोजक तिम्सिनाले नवनिर्वाचित अध्यक्ष दिपक सापकोटा सहित पदाधिकारीलाई सपथ ग्रहण पश्चात पदाधिकारीलाई निर्वाचन

१३ सदस्यीय पदाधिकारीहरूलाई समितिका संयोजक तिम्सिना, सपथ ग्रहण गराउँदै सफल संस्थाका अध्यक्ष चन्द्रप्रसाद कार्यकालको शुभकामना दिएका

बाँकी पृष्ठ ४ मा

अबतपाईं हाम्रो शहर बुधबारेमा लिला डाइजिटल सेक्टरमा उपलब्ध सेवाहरू :

डा.दिनेश पोख्रेल

एमबीबीएस एमडी रेडियोलोजिस्ट

भिडियो एक्सरे, युसीजी सेवा

(प्रत्येक आइतबार र मंगलबार बिहान १०:०० बजेदेखि)

डा. आकाश कोइराला

एमबीबीएस एमडी, बरिष्ठ फिजिसियन (BPKIHS DHARAN)

पेट, छाती, दम, मृदु रोग विशेषज्ञ

(प्रत्येक दिन दिनको ३:०० बजेबाट)

डा.दिपायल पाण्डे

एमबीबीएस एमडी (BPKIHS DHARAN)

बरिष्ठ छाला, यौन तथा सौन्दर्य रोग विशेषज्ञ

डेलफी स्किन दमकबाट (हरेक बिहीबार १:०० बजेबाट)

डा.ज्योती अग्रवाल

एमबीबीएस एमडी (BPKIHS DHARAN)

बरिष्ठ बाल रोग तथा नवजात रोग विशेषज्ञ

(प्रत्येक मंगलबार र शनिबार)

डा. अजय अग्रवाल

एमबीबीएस एमडी (BPKIHS DHARAN)

बरिष्ठ स्त्री तथा प्रशुती रोग विशेषज्ञ

(प्रत्येक मंगलबार र शनिबार)

नोट : यहाँ प्याथोलोजी, ल्याब, मिडियो एक्सरे, फार्मोसीको सुविधा सजेत उपलब्ध छ ।

दैनिक डिजिटल एक्सरेको सेवासँगै थाइराइड, मिटामिन बी १२, मिटामिन डी पनि दैनिक परिक्षण गरिन्छ ।

लिला डाइजिटल सेक्टर

बुद्धशान्ति-१, बुधबारे बजार (बीच चोक) पुरानो चिउरा मिल अगाडि सम्पर्क नं. ९८२४२०५३३० / ९८४९५०९८१७

JAPANESE, KOREAN, GERMAN LANGUAGE, IELTS, PTE,

BRIDGE COURSE

LANGUAGE CLASSES:

- ✓ JAPANESE
- ✓ KOREAN
- ✓ ENGLISH
- ✓ GERMAN

TUTION CLASSES:

- ✓ 8/9 Class
- ✓ SEE
- ✓ XI/XII
- ✓ Bachelor's

COMPUTER COURSES

- Computer Basic Course
- Computer Operator Course
- Graphics Designing
- Accounting Package
- Office Package
- Hardware & Networking
- Web Page Designing
- Visual Editing
- Auto CAD

STUDY ABROAD

- USA
- AUSTRALIA
- CANADA
- KOREA
- JAPAN
- GERMANY
- NEWZEALAND

Driving Course

अब तपाईं हाम्रो शहर बुधबारे तल्लो चोकमा कक्षाहरू घमाघाम सञ्चालन गर्दैरहेको जानकारी मराउंदछौ ।

YOUR CHOICE : YOUR DREAM

BUDHABARE

FOCUS POINT

CONSULTANCY PVT. LTD.

Contact Us: —

023-591815

9808480515 / 9852624689

@focus.point.consu

Focus Point Consultancy

cfocuspoint@gmail.com

श्री बुधबारे स्पेश केवल नेटवर्क प्रा. लि.

Upgrade to **5G**

NEW CONNECTION

100 Mbps 12+2 Month = Rs. 11,999/-
3 Month = Rs. 5,499/-
1 Month = Rs. 3,999/-

RECHARGE

3 Month = Rs. 2,350/-

CALL NOW!
023-555127 | 9802655137 | 9802655590

११ महिनामा विदेशिए ६ लाख ८२ हजार नेपाली, यूई प्रमुख गन्तव्य

भापा (पालिका सन्देश) । चालु आर्थिक वर्षको ११ महिनामा वैदेशिक रोजगारीमा जानेको संख्या ६ लाख ८२ हजार पुगेको छ । चालु आव २०८०/८१ को साउनदेखि जेट मसान्तसम्म वैदेशिक रोजगारीमा ६ लाख ८२ हजार ३८६ जना नेपाली गएका छन् । यो नयाँ र पुनः श्रम स्वीकृति लिएर जाने दुबैको संख्या हो ।

वैदेशिक रोजगार विभागका अनुसार जेटमा मात्र ७२ हजार ६ सय ८१ जना रोजगारीका लागि विदेश गएका छन् । जसमा ६४ हजार ८ सय ८६ पुरुष र ७ हजार ९ सय ७५ महिला छन् । गत वैशाखमा ७० हजार व्यक्ति रोजगारीको खोजीमा विदेश गएका थिए ।

गत आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा वैदेशिक रोजगारीमा जानेको संख्या ७ लाख ७१ हजार पुगेको थियो ।

चैतयता प्रत्येक महिना ७० हजार हाराहारीमा नेपालीहरू वैदेशिक रोजगारीमा गइरहेको विभागको तथ्याङ्क छ । यो तथ्याङ्कअनुसार साउनसम्म वैदेशिक रोजगारीमा जानेको संख्या साढे सात लाख पुग्ने

देखिन्छ । विभागका निर्देशक एवं सूचना अधिकारी गुरुदत्त सुवेदीले रोजगारीको खोजीमा

सुवेदीले रोजगारीको प्रमुख गन्तव्य खाडी मुलुक भएको बताए । उनका अनुसार चालु आर्थिक वर्षको जेट मसान्तसम्म यूई पहिलो श्रम गन्तव्य बनेको छ । यूईका लागि जेटसम्म १ लाख ७४ हजार ९१७ जनाले श्रम स्वीकृति लिएका छन् ।

त्यस्तै जेटसम्म ८७ हजार जना मलेसिया गएका छन् । जेटमा मात्र संयुक्त अरब इमिरेट्स (यूई)मा २० हजार ४२४ जना गएका छन् । त्यस्तै मेलेशियामा ८ हजार ७५२ जना पुगेका छन् । कतारमा ११ हजार ९७३, साउदी अरबमा १३ हजार ३६६ र कुवेतमा ३ हजार ४३२ जना रोजगारीका लागि पुगेका छन् ।

बुद्धशान्ति...

उप्रेती, निर्वतमान अध्यक्ष रुद्रप्रसाद चापागाईं, मेची उद्योग बाणिज्यसंघका सदस्य योगेन्द्र चिमरिया, नेपाली कौंग्रेस बुद्धशान्तिका उपसभापति मनेश दाहाल, नेकपा एमाले बुद्धशान्तिका अध्यक्ष नेत्र रिजाल, माओवादी केन्द्र बुद्धशान्तिका अध्यक्ष प्रेम नेम्बाङ, राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टीका पूर्व अध्यक्ष नारायण न्यौपाने लगायतले प्रमाणपत्र सहित खदाले कार्यकालको शुभकामना व्यक्त गर्दै सम्मान गरेका थिए ।

साथै कार्यक्रममा संस्थापक अध्यक्ष, निर्वतमान अध्यक्ष, राजनीतिक दलका प्रतिनिधि, निर्वाचन संयोजक, निर्वाचन सदस्य, पूर्व कार्यसमिति, बुधबारे जेसीज, सञ्चारकर्मी, सुरक्षाकर्मी लगायतलाई मायाको चिनो समेत वितरण गरिएको थियो । कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि सङ्गाले सम्पूर्ण निर्वाचित पदाधिकारीलाई कार्यकाल सफलताको शुभकामना व्यक्त गर्दै उद्योगी व्यवसायीको हितमा काम गरेर नमूना कार्यसमितिको रूपमा चिनाउन सफल बन्न शुभकामना दिएका थिए ।

सपथ ग्रहण पश्चात नवनिर्वाचित अध्यक्ष दिपक सापकोटाले विश्वास गरेर आफूलाई अध्यक्षको जिम्मेवारी दिनुहुने सम्पूर्ण व्यवसायीलाई धन्यवाद दिएका थिए । उनले व्यवसायीको विश्वासलाई कहिल्यै गुन नदिने समेत बताए । उनले आफ्नो कार्यकाल उद्योग, व्यवसायीक हितमा कार्य गरेर बिल्ने समेत बताए । उनले उद्योग बाणिज्यसंघको संस्थागत हित र उद्योगी व्यवसायीको स्तर बढाउन स्थानीय निकाय, जनप्रतिनिधि, राजनीतिक दल, सामाजिक संघसंस्था लगायतसंग हातेमालो गर्दै अघि बढ्ने समेत बताए ।

निर्वाचन समितिमा सदस्य भवानी शंकर उप्रेतीले स्वागत गरेको कार्यक्रमको सञ्चालन निर्वाचन समिति सदस्य घनश्याम सापकोटाले गरेका थिए । गत जेट २८ गते सम्पन्न भएको निर्वाचनबाट संघको

उद्योग उपाध्यक्षमा दुर्गा कुईकेल, वाणिज्य उपाध्यक्षमा उमाराज ढकाल, महासचिवमा लक्ष्मीप्रसाद उप्रेती, उद्योग सचिवमा हेमन्तराज बराल, वाणिज्य सचिवमा ज्ञानु थापा, कोषाध्यक्षमा ओमप्रकाश बाँस्तोला सर्वसम्मत रूपमा चयन भएका छन् । त्यस्तै महिला सदस्यमा ललिता गौतम र टिकादेवी चौलागाईं सर्वसम्मत चयन भएको निर्वाचन समितिमा संयोजक डिल्लीराम तिम्सिनाले बताएका छन् ।

अन्य चार जना खुल्ला सदस्यमा भने पाँच जनाको उम्मेदारी परेकाले निर्वाचन गरिएको थियो । जसमा खुल्ला सदस्यमा रामलाल कोईराला, मदन कुमार भट्टराई, चन्द्र कुमार कटुवाल र श्रीलाल रसाइली विजयी भएका थिए ।

यसरी भए...

योग्य विषय भएन र ? सहकारी एक आदर्श अभियान हो र सहकारी स्वायत्त संगठन हो, जसमा सदस्यहरू समान आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक तथा पर्यावरणीय आवश्यकता र आकांक्षा पूर्तिका लागि लोकतान्त्रिक विधिबाट संचालित भएका हुन्छन् । सदस्यहरू सहकारीका आफैँ उपभोक्ता, आफैँ मालिक, आफूबीचबाटै संचालक छनौट गर्दछन् । लेखा सुपरिवेक्षण समितिमा पनि आफैँ नै रहन्छन् । आफैँले बनाएका विनियम, नीति, कार्यविधि र स्वनिियम अनुसार

संस्था संचालन गर्दछन् । सायद यै सजिलो नियमका कारण आज संचालकहरू बलिया मात्र होइन शेरार रकम र बचत मनोमानीसँग अपचलन गर्न सक्नेसम्मका भएका हुन्कि ?

अन्तर्राष्ट्रिय मान्यता यो छ कि, सदस्यहरूले सहकारी संस्थाको सेवाको उपभोग गर्दछन् र सहकारीप्रतिको दायित्व पनि पूरा गर्दछन् । यहाँ त के भयो भने, संचालकहरूले सहकारीबाट सेवा पनि नलिने दायित्व पनि पुरा नगर्ने खालका हुँदै आएका पाइन्छन् । यिनीहरूले यी दुईटै कर्तव्य भुल्ल थोलेका पाइन्छन् । त्यसैले सहकारीहरू असुरक्षित हुन थालेका हुन् ।

सहकारीलाई सुरक्षा श्रेट दिन बाहिरका मानिसहरू कहँ आएका हुन् ? सहकारीभित्रैका मानिसहरूले सुरक्षा श्रेट श्रृजना गरेका हुन्, जानकारहरूको भनाई यस्तै छ । संचालक, कर्मचारीहरू खराब भएपछि निर्जिव सहकारी संस्थाको के दैया चलोस् ।

सबै सहकारीहरू असुरक्षित भएका होइनन् । मूल्य मान्यता, नियम, स्वनिियम, सुशासन र प्रणालीमा अब्बल सहकारीहरू पनि नेपालमा प्रसस्तै छन् । जसले सहकारीको मूल्य मान्यता जोगाइराखेका छन् सदस्यहरूलाई स्तरीय सेवा दिइरहेका छन् ।

सन् २०३० सम्ममा सबै सहकारी संघसंस्था प्रविधिमैत्री भइसक्ने छन् भन्ने राष्ट्रिय

सहकारी संघ नेपालले कार्य योजना बनाएको पढ्न पाइन्छ । अनि फेरी सहकारी संघ संस्थाको संख्या घटाएर १० हजारमा भार्ने योजनासमेत अभियानले लिएको पाइन्छ ।

नेपालका सहकारीहरूको बिग्रेदो हालतबीच कसरी यी काम पूरा गर्न सक्दो हो संघले ? प्रविधिकै दुरुपयोग गरी बचत अपचलन भएका भनिन्छन् । प्रविधि कसरी बलियो बनाउन सकिनेला ? संख्या कम हुँदैमा समस्या समाधान हुने होइन । सहकारी लघुवित्त या बैंक जस्तो होइन । एक क्षेत्रमा अर्को क्षेत्रको सहकारी आएर हुन्छ र ? जुन ठाउँ हो त्यहीँका बासिन्दाले गठन गरेको सहकारी हुनु राम्रो । अपनत्व हुन्छ । सहकारी राम्रो बनाउन त प्रणाली भरपर्दो हुनु पर्छ होला । जसलाई कसैले पनि तोड्न नसकोस ।

सहकारी अभियन्ता या आन्दोलनकर्मी या विज्ञहरूले विभिन्न माध्यममा गतिलै सुभाव दिएका पाइन्छन् तर ती सुभाव या उपायहरू आदर्श वाक्यहरूमात्र लाग्दछन् । एउटा उदाहरण लिऔँ, लघुवित्त, वित्तिय कम्पनी र बैंकहरूलाई नियमन गरेर ट्रायाकमा राख्न एउटै राष्ट्र बैंक काफी छ । हो यस्तै अधिकार सम्पन्न एउटा नियामक निकाय पो चाहिन्छ कि ? जसले भनेको जुनकुनै सहकारीले मान्ने परोस् । गलत गरे कारबाहीको भागिदार बन्ने परोस् ।

चट्याङको जोखिममा कोशी, एक दशकमा दुई सय ५४ बढीले ज्यान गुमाए

भापा (पालिका सन्देश) । विगत दश वर्षमा कोशी प्रदेशमा चट्याङ लागेर दुई सय ५४ जनाले ज्यान गुमाएका छन् । मनसुनी वर्षाको अवधिभर प्रदेशमा चट्याङले त्रास सृजना गर्दै आएको छ । कोशी प्रदेशको आन्तरिक मामिला तथा कानुन मन्त्रालयका उपसचिव कमल थापाका अनुसार विसं २०७० देखि २०८० सम्मको एक दशकका मनसुनजन्य विपद्को विश्लेषण गर्दा सबैभन्दा बढी मानवीय क्षति चट्याङबाट सृजना भएको छ ।

उक्त अवधिमा कोशी प्रदेशमा चट्याङका ६ सय ९८ घटना भएका थिए । त्यसमा दुई सय ५४ जनाको मृत्यु र पाँच सय ८७ जना घाइते भएको उनले जानकारी दिए ।

प्रदेशभर एक दशकमा सात सय ५७ परिवार चट्याङबाट प्रभावित भएका थिए । उपसचिव थापाका अनुसार एक दशकमा चट्याङबाट रू. तीन करोड ९५ लाख ५८ हजार पाँच सय बराबरको भौतिक सम्पत्तिको क्षति भएको छ । खेतमा कृषिको काम गरिरहेका किसान चट्याङको सिकार बन्ने गरेका छन् ।

कोशी प्रदेशमा एक दशक अवधिमा मनसुनजन्य विपद्का दुई हजार ६० घटना भएको 'मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य कार्ययोजना २०८१' मा उल्लेख छ । यस अवधिमा मनसुनजन्य विपद्बाट पाँच सय ८३ मानिसको मृत्यु, एक सय २० बेपत्ता र सात सय

४९ जना घाइते भएका थिए भने १८ हजार सात सय २८ परिवार प्रभावित भएका थिए ।

मनसुनजन्य विपद्मध्ये बाढीका चार सय ६४ घटनामा एक सय ३२ जनाले ज्यान गुमाएका थिए भने ८२ बेपत्ता र

'प्रभावकारी अर्थिडको व्यवस्था नहुनु र सचेतनाको कमीका कारण चट्याङबाट बढी क्षति भइरहेको छ', सुब्बाले भने । चट्याङ प्राकृतिक प्रकोप भए पनि यसबाट हुने क्षति न्यूनीकरणका उपाय भए पनि

२५ जना घाइते भएका थिए । पहिरोबाट सोही अवधिमा ६ सय ७२ घटना भएका थिए । त्यसमा एक सय ९२ जनाले ज्यान गुमाउनु परेको थियो भने ३८ जना बेपत्ता र एक सय १९ जना घाइते भएका थिए ।

एक दशकको मनसुनजन्य विपद्बाट भएको मानवीय क्षतिको विश्लेषण गर्दा लगभग आधा जति मानवीय तथा भौतिक क्षति चट्याङबाटै हुने गरेको छ । विपद् विज्ञ यशप्रसाद सुब्बाले विश्वको चट्याङ पर्ने पाँच 'हटस्पट'मा नेपाल पनि पर्ने बताए । जलवायु परिवर्तन र भौगोलिक स्थितिका कारण नेपालमा चट्याङको प्रकोप हुने गरेको छ ।

मानवीय लापवाहीले बढी क्षति हुने गरेको विज्ञहरू बताउँछन् । नेपालमा खेतमा काम गरिरहेका किसान चट्याङको निशानामा पर्ने गरेका छन् । मानिस र पशु चौपायाको बढी सत्त्यामा मृत्यु भइरहेको छ । चट्याङबाट विद्युतीय उपकरणमा समेत तुलो आँकडामा क्षति हुने गरेको छ ।

कोशी प्रदेशमा यस वर्ष एक लाख १३ हजार तीन सय ५३ घरधुरी मनसुनजन्य विपद्बाट प्रभावित हुने अनुमान गरिएको छ । त्यसमध्ये ३७ हजार आठ सय घरधुरी अझ बढी प्रभावित हुनसक्ने अनुमान गरिएको 'मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य कार्ययोजना २०८१' मा उल्लेख छ ।

घर जग्गा खरिद बिक्रीका लागि सदैव हामीलाई सम्भन्नुहोस् ।

भापाली दाहाल्स मल्टी पर्पोज कम्पनी प्रा.लि

बुद्धशान्ति-३, बुधबारे, भापा

मनेष दाहाल
प्रोपाइटर

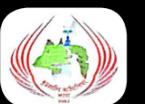
निर्देश गुरुड
व्यवस्थापक

सम्पर्क : ९८५२६७८६४५, ९८४२६९६८८८

बुद्धशान्ति गाउँपालिका

बुधबारे भापाको

चट्याङबाट बच्न सतर्कता अपनाउन जनहितमा जारी सूचना ।

विगत केही दिनदेखि देशका विभिन्न स्थानहरूमा चट्याङबाट मानवीय एवं भौतिक क्षति भएको हुँदा सोको न्यूनीकरणका लागि तपसिलका उपायहरू अपनाउन सम्पूर्ण बुद्धशान्ति गाउँपालिकाबासीहरूमा हार्दिक अनुरोध गर्दछौं ।

सतर्कताका उपायहरू :

घरभित्र रहँदा :-

- विद्युतीय सामग्रीहरू जस्तै : टि.भी., कम्प्युटर, फ्रिज, वासिङ् मेसिन बन्द गर्ने ।
- झ्याल ढोका बन्द गरी घरको भित्तादेखि टाढै बस्ने ।
- अत्यावश्यक अवस्थामा बाहेक मोबाइल वा •कार्डलेस फोन प्रयोग नगर्ने ।
- घर बाहिर ननिस्कने ।
- तारसहितको टेलिफोन प्रयोग गरी कुरा नगर्ने ।

घरबाहिर रहँदा :-

- आकाशमा बिजुली चम्किने र गड्याङ्गुडुडु गर्न थालेपछि घरभित्र बस्ने ।
- पक्की घर वा गाडी नजिक छ भने घर वा गाडीभित्र झ्याल ढोका बन्द गरी बस्ने ।
- खुल्ला मैदानमा भए दुई धुँडा बीच टाउको लुकाई टुक्नुक बस्ने ।
- नजिक घर छैन भने तुरुन्तै सुरक्षित स्थानमा ओत लाग्ने तर रूख वा बिजुलीको पोलमुनि कहिल्यै नबस्ने ।
- खेतबारीमा काम नगर्ने ।
- पौडी खेल्ने, माछा मार्ने, रन्याफिटड गर्ने जस्ता क्रियाकलाप नगर्ने ।
- धातुको तारबारको नजिक नबस्ने

बुद्धशान्ति गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय

बुधबारे (भापा)

विना अप्रेसन सु-स्वास्थ्य फार्मसी

पाइल्स फिस्टुला, हाइड्रोसिल र फिसरको उपचार

बुद्धशान्ति १ बुधबारे, झापा
फोन नं. ९८४२४३६९४, ९८५०२६६५

अब झापाको बुधबारेमा दैनिक सेवा

EXTERNAL MEMORRHORDS INTERNAL MEMORRHORDS MIXED MEMORRHORDS

दवा आधुनिक चिकित्सक (आधुनिक फिजिसियन)द्वारा उपचार गरिन्छ ।
(प्रत्येक शुक्रबार ३ बजेदेखि)

प्रो.प्रदीप ताम्गे

प्रेरक मनाइ

सहर र गाउँमा जम्मा दुई कुरा फरक छन् ।
सहरमा घरहरू नजिक हुन्छन् मन टाढा हुन्छ ।
गाउँमा घर टाढा हुन्छन् तर मन नजिक हुन्छ ।
— महाकवि लक्ष्मीप्रसाद देवकोटा ।

सम्पादकीय

यथार्थपरक बजेटको आवश्यकता

आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ का लागि प्रदेश सरकारहरूले बजेट ल्याएका छन् । धेरै प्रदेशहरूले चालू वर्षको भन्दा घटाएर बजेट प्रस्तुत गरेका छन्, यद्यपि आउँदो वर्षका निमित्त केही बढाएर बजेट ल्याउनेमा बागमती र सुदूरपश्चिम प्रदेश छन् । प्रदेशहरूले ल्याएको बजेटको आकारलाई हेर्दा आगामी वर्षका लागि बागमतीले ६४ अर्ब ५४ करोडको बजेट प्रस्तुत गरेको छ, जुन चालू वर्षभन्दा १ अर्ब ८४ करोडले बढी हो । सुदूरपश्चिमले आउँदो वर्षका निमित्त ३१ अर्ब ६२ करोडको बजेट प्रस्तुत गरेको छ, जुन चालू वर्षको तुलनामा २ अर्ब ३६ करोडले बढी हो । कोशी प्रदेशले आगामी वर्षका निमित्त ३५ अर्ब २७ करोडको बजेट ल्याउँदा उसले चालू वर्षको भन्दा ९७ करोडले बजेट घटाएको छ भने मधेशले ४३ अर्ब ८९ करोडको बजेट प्रस्तुत गरेको छ, जुन चालू वर्षको भन्दा २२ करोडले कम हो । गण्डकी प्रदेशले समेत चालू वर्षको तुलनामा ४५ करोडले बजेट घटाएको देखिन्छ, आगामी वर्षका लागि उसले ल्याएको बजेट भने ३२ अर्ब ९७ करोड हो । त्यससँगै लुम्बिनी प्रदेशले घटाएको बजेटको आकार भने ठूलो छ, जुन १ अर्ब ५० करोडको हो । आउँदो वर्षका निमित्त उसले प्रस्तुत गरेको बजेट ३८ अर्ब ९७ करोडको छ । अन्य प्रदेशभन्दा न्यून आकारमा प्रस्तुत गरेको कर्णालीले भने चालू वर्षको बजेटको तुलनामा १ अर्ब ९६ करोडले घटाएको छ । आगामी वर्षका निमित्त उसले ल्याएको बजेटको आकार भने ३१ अर्ब ४१ करोडको छ ।

प्रदेशहरूले ल्याएको बजेटमा विशेषगरी कृषि, पर्यटन र रोजगारीले बढी प्राथमिकता पाएको देखिन्छ । बजेटमा समेटिएका केही महत्वपूर्ण कार्यक्रमलाई हेर्दा कोशी प्रदेशका सात जिल्लामा फलफूल क्षेत्र विकास घोषणा गर्ने योजनासहितको बजेट आएको छ भने मधेश प्रदेशमा पाँचसय कृषि स्वयम्सेविका परिचालन गरिने भनिएको छ, जुन नौलो कार्यक्रमका रूपमा देखिन्छ । 'एक वडा एक कृषि उत्पादन' भनेर नामकरण दिइएको बागमती प्रदेशको कार्यक्रम आकर्षक देखिन्छ, जसलाई कार्यान्वयन गर्न भने उत्तिकै चुनौतीपूर्ण छ । गण्डकी प्रदेशमा विशेषगरी पर्यटकीय प्याकेजहरू ल्याइएको छ, जसमा प्रमुखरूपमा एघारवटा स्याटेलाइट पर्यटकीय गन्तव्यको विकासलाई बढी प्राथमिकता दिइएको छ । लुम्बिनीको बजेट भने बढी कर्मचारीमैत्री देखिन्छ, जसप्रति आमनागरिकहरू सकारात्मक नहुन सक्छन् । कर्णालीमा पुनर्निर्माणका नाममा ठूलो रकम खर्चिने भनिए पनि त्यसमा पारदर्शितालाई लिएर अहिलेदेखि नै सन्देह उत्पन्न हुन थालेको छ । सुदूरपश्चिम प्रदेशमा आउँदो दश वर्षलाई दलित अधिकार दशकका रूपमा मनाइने भएको छ ।

प्रदेश सरकारहरूले हरेक आर्थिक वर्ष बजेटको आकार खुम्च्याउँदै ल्याउँदा पनि बजेट खर्च गर्न सकेको देखिँदैन । खर्च गर्न नसक्ने बजेट ल्याउँदा सरकारको क्षमतामै प्रश्न उठ्ने गरेको छ । भएको खर्च पनि अधिकांश चालू खर्च हुने गरेको छ । प्रदेश सरकारले हरेक वर्ष विभिन्न योजनासहित बजेट ल्याउने गरे पनि आम नागरिकमा विकास कार्यमा प्रदेशको भूमिका नगण्य देखिनुले पनि प्रदेश सरकारले आम नागरिकको जनजीवनमा प्रत्यक्ष जोगिने क्षेत्रमा धेरै काम गर्न नसकेको बुझ्न सकिन्छ । यस्तो कार्यमा सुधार गर्दै प्रदेश सरकारले यथार्थपरक बजेट बनाउनेतर्फ ध्यान पुऱ्याउनु आवश्यक छ । प्रस्तुत बजेट महत्वकांक्षी नदेखिए पनि त्यसको कार्यान्वयन पक्ष भने निकै चुनौतीपूर्ण छ ।

भारतीय पर्यटकका भरमा चल्दै पशुपतिनगर

इलाम । इलामको पूर्वी सीमा क्षेत्र पशुपतिनगरमा यतिबेला भारतीय पर्यटकको चहलपहल छ । तराईमा गर्मी बढेसँगै भारतको पश्चिमबंगाल क्षेत्रबाट सिक्किम र दार्जिलिङ पहाड घुम्न आउने पर्यटक एकैछिनका लागि पशुपतिनगर छिर्ने गरेका छन् । पश्चिमबंगालका सिलिगुडी, डुवर्स, नक्सल लगायत स्थानबाट पहाड आएका भारतीय पर्यटक अहिले दिनहुँजसो पशुपतिनगर बजार आउने गरेका छन् । उनीहरूले पशुपतिनगरमा करिब एक घन्टाको समयमा कपडा, भोजनलगायत विभिन्न घर सजावटका चिनीयाँ सामग्री किनेर लैजाने गरेका छन् । अहिले पशुपतिनगर बजार पनि यिनै भारतीय पर्यटकका भरमै चलिरहेको छ । पशुपतिनगरको फाँटकनजिक

राखिएको पर्यटन सूचना केन्द्रका अनुसार गएको वैशाखमा चार हजार ५७ र यही जेठ ३० सम्ममा पाँच हजार छ सय भारतीय पर्यटक नेपाल आएका छन् । २०-२२ वर्षअघि दिनहुँ लाखौं रूपैयाँको कारोबार हुने पशुपतिनगरको अहिलेको व्यापार निकै दयनीय भएको सूर्योदय नगरपालिका-२ का वडासदस्य उपेन्द्रराज पाण्डे बताउँछन् । 'पहिला बिहान ८-९ बजेदेखि पशुपतिनगर बजारमा गाउँ-गाउँबाट आउने मानिस खचाखच हुन्थे, अहिले छैन । हरेक गाउँ-टोलमा सडक सुविधाले पनि मानिस टाढाकै बजार जाने गरेका छन्,' पाण्डेले भने, 'अहिले पशुपतिनगर दार्जिलिङबाट एकैछिनका लागि आउने भारतीय पर्यटककै भरमा छ ।

यहाँको व्यापार-व्यवसाय कसरी टिकाउने भन्ने चिन्ता छ ।' पहाडी जिल्लामध्ये भारतसँग सहज बाटो जोडिएको पहाडी नाका त पशुपतिनगरनै हो । तर, यो नाकालाई वैधता दिन नसक्दा पशुपतिनगरको आर्थिक गति ओरालो लागेको सूर्योदय नगरपालिकास्थित उद्योग वाणिज्य संघ अध्यक्ष प्रमोद राई बताउँछन् । 'यहाँबाट कृषि उत्पादन अलि-अलि निकासी हुन्छ । भारततिर अध्यागमन छैन । हाम्रो नेपालतिरको अध्यागमनबाट पनि केही काम हुन सकेको छैन,' राई भन्छन्, 'सरकारले केन्द्रीयस्तरबाट भारततर्फ अध्यागमन स्थापनाको पहल नगर्दा पशुपतिनगरमा आर्थिक संकटको अवस्था छ । यो नाकालाई वैधता

दिने हो भने तेस्रो मुलुकका पर्यटक आउन र पूर्वी पहाडमा उत्पादित कृषि उपज निकासी गर्न धेरै सहज हुनेछ ।' पशुपतिनगर नाका चालु गराउन सक्दा राजस्व संकलन बढ्नेदेखि पूर्वका किसानको आर्थिक अवस्था सुधिरने भएकाले देशलाई पनि फाइदा पुग्ने अध्यक्ष राईको भनाइ छ । नेपालमा उत्पादन भएका अदुवा, चिया, कुचो, जडीबुटी, आलु, तरकारीजस्ता वस्तु भारत निर्यात गर्न पनि पहाडी जिल्लाबाट भापाको कौकडभिष्टा नाका नै लैजानुपर्ने बाध्यता छ । त्यसो त, नेपालतर्फ करिब पाँच वर्षअघि स्थापना भएको अध्यागमन कार्यालय अहिले कामविहीन छ । यो कार्यालयमा रहेका कर्मचारी हाजिर गरेरमात्र बस्ने बाध्यतामा छन् ।

सूर्योदय नगरपालिकाका मेयर रणबहादुर राई पशुपतिनगरमा भारतपट्टि अध्यागमन राख्ने विषयमा भारतीय राजदूतसँग पटक-पटक कुरा भएको बताए । 'भारतीय राजदूतसँग भारततर्फ अध्यागमन राख्ने विषयमा पटक-पटक कुरा भएको छ । तर, पश्चिमबंगाल सरकारको स्वीकृत नभई केन्द्र सरकारले त्यहाँ अध्यागमन राख्न नमिल्नेजस्तो बुझिन्छ,' उनले भने, 'अब संघीय सरकारले यो विषयमा कुटनीतिक पहल नै गर्न जरुरी छ ।' मेयर राईले पशुपतिनगरमा भारततर्फ क्वारेन्टाइन राख्न लगाएर पूर्वीपहाडका लागि कृषि, पर्यटन, उद्योगधन्दा सबै क्षेत्रमा नाका खुला गर्नु आवश्यक रहेको बताए ।

दोहोरो सदस्यता त्याग्न सहकारी विभागको उर्दी

भापा (पालिका सन्देश) । संघीय सहकारी विभागले सहकारी संस्थाको सदस्यता नलिने आग्रह गरेको छ । विभागले एक सूचना जारी गर्दै एकै प्रकृतिका एकभन्दा बढी सहकारी संस्थाहरूको सदस्यता लिएको भए कुनै एकमात्र सहकारी संस्थाको सदस्यता कायम राखी अन्य सहकारी संस्थाको सदस्यता अन्त्य गर्नु अनुरोध गरेको छ । सहकारी विभागले जारी गरेको सूचनामा भनिएको छ, 'सहकारी ऐन, २०७४ को दफा ३२ को उपदफा (१) मा कुनै व्यक्ति एक स्थानीय तहको एकै प्रकृतिका एकभन्दा बढी संस्थाको सदस्य हुन नपाउने र ऐन प्रारम्भ हुनुअघि त्यसरी एकभन्दा बढी संस्थाको सदस्य रहेको भए तीन वर्षभित्र कुनै एक संस्थाको मात्र सदस्यता कायम राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । सहकारी ऐनको उक्त प्रावधान विपरित कसैले एकै स्थानीय तहभित्र कार्यसञ्चालन गरिरहेका एकै प्रकृतिका एकभन्दा बढी सहकारी संस्थाहरूको सदस्यता लिनुभएको भए आफूले छनौट गरेको कुनै एकमात्र सहकारी

संस्थाको सदस्यता कायम राखी अन्य सहकारी संस्था वा संस्थाहरूको सदस्यता अन्त्य गर्नु अनुरोध छ ।' साथै विभागले सहकारी संस्थाहरूले पनि आफ्ना सदस्यहरूलाई अवगत गराएर तदनुसार गर्ने, गराउने व्यवस्था मिलाउनुहुन अनुरोध गरेको छ । अन्यथा कानून बमोजिम कारबाही गरिने विभागले जनाएको छ । यस्तै विभागले सहकारीबाट लिएको ऋण समयमै भुक्तान गर्न समेत सूचना जारी गरेको छ । विभागले सूचना जारी गर्दै जुन सम्झौता वा शर्त बमोजिम ऋण लिएको हो सोही बमोजिम ऋणको सावौं र ब्याज लगायतका रकम सम्बन्धित सहकारी संस्थामा समयमै भुक्तान गरी जिम्मेवार सदस्यको दायित्व पूरा अनुरोध गरेको छ । साथै प्रचलित कानुनी व्यवस्थाको पूर्ण परिपालना गरी सहकारी संस्थाहरूलाई आफ्नै सदस्यहरूको बचत समयमा फिर्ता गर्न र ऋण तथा बाँकी बक्यौता असुली गर्ने तर्फ थप क्रियाशिल रहन समेत आग्रह विभागले गरेको छ ।

कुकुरको बच्चालाई तड्पाउँदै हत्या गरेको आरोपमा तीन जना पक्राउ

इलाम । कुकुरको बच्चालाई कुट्टै जिउँदै खाल्डोमा पुरेको आरोपमा तीन जनालाई प्रहरीले इलामबाट पक्राउ गरेको छ । पशु कल्याण संघ काठमाडौंले दिएको जाहेरीको आधारमा उनीहरूलाई इलामको देउमाई नगरपालिकाको जितपुरबाट पक्राउ गरिएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय इलामले जनाएको छ । भिडियो बनाउने हेतुले ती युवकहरूले कुकुरको बच्चालाई तड्पाई-तड्पाई हत्या गरेको भिडियो भाइरल भएको थियो । सुगम मोराहाड लिम्बू नामको फेसबुक एकाउन्टमा उक्त भिडियो पोस्ट भएको थियो, जुन अहिले हटाइएको छ । 'कुकुरको बच्चालाई

ऋतापूर्वक मारेको देखिन्छ,' पशु कल्याण संघकी अध्यक्ष स्नेहा श्रेष्ठले भनिनु, 'यो हदसम्मको अपराध गर्नेहरूलाई प्रचलित कानूनअनुसार दण्ड सजाय हुनेपर्छ ।' संघले काठमाडौंबाट प्रतिनिधि पठाएर जिल्ला प्रहरी कार्यालय इलाममा उजुरी दर्ता गराएको थियो । नेपालको प्रचलित कानूनले कुनैपनि पशुप्राणीलाई निर्दयी व्यवहार गर्न, ऋतापूर्वक हत्या गर्न बन्देज गरेको छ । यस्ता कृत्य गर्नेलाई तीन महिनासम्म कैद र पाँच हजार रूपैयाँसम्म जरिवाना हुनसक्ने प्रावधान छ । मुलुकी अपराध संहिता २०७५ ले कुनैपनि पशुप्राणीलाई ऋतापूर्वक हत्या गर्नु 'अपराध'

भनेको छ । कानून विज्ञ अधिवक्ता पदमबहादुर श्रेष्ठका अनुसार यस किसिमको हिंसा देखिएमा प्रहरी कार्यालयमा उजुरी गर्न सकिन्छ । प्रहरीले जाहेरी लिएन भने जिल्ला प्रशासन कार्यालय र जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालयमा पनि यसको उजुरी दिन मिल्छ । कुकुरको हत्या मात्र होइन, कुनैपनि उनीहरूलाई कुनैपनि किसिमको निर्दयी व्यवहार गर्न, तड्पाउन पाइँदैन । यस्तै घरपालुवा कुकुर रोगी र बुढो भएपछि सडकमा छाड्नु पनि अपराध हो । 'उल्लेखित कुनैपनि किसिमको हत्या-हिंसा भएको छ भने तुरुन्त प्रहरीमा उजुरी दिनुपर्छ अधिवक्ता श्रेष्ठ बताउँछन् ।

पूर्वी नाकाबाट घट्यो तरकारीको आयत

भापा (पालिका सन्देश) । भापा सहित पूर्वी नेपालमा तरकारीको उत्पादन बढेपछि आयत घट्दै गएको छ । मेची भन्सार कार्यालय कौकडभिष्टा अनुसार यो चालु आर्थिक वर्षमा फण्डे २५ करोड मूल्य बराबरको तरकारी आयत घटेको हो । गत आर्थिक वर्षको १० महिनामा १ अर्ब ६९ करोडको

तरकारी आयत भएकोमा यो वर्ष १ अर्ब ३६ करोड मूल्यको तरकारी आयत भएको छ । मेची भन्सार कार्यालयका भन्सार अधिकृत गणपति कँडेलका अनुसार गत वर्षको तुलनामा यो वर्ष तरकारी आयतमा कमी देखिएको छ । सङ्गठित रूपमा सहकारी तथा समुहहरूले व्यावसायिक

रूपमा तरकारी उत्पादन गर्न थालेसँगै आयत घट्दै गएको हो । स्वदेशमा नै सब्जी उत्पादन हुन थालेपछि आयत कम हुनु सुखद भएको कृषि ज्ञान केन्द्र भापाका प्रमुख सागर विष्टले बताए । व्यावसायिक तरकारी खेतीप्रति आकर्षण बढ्दा आयत घटेको हो, उनले भने ।

घातक विषादिको प्रयोग नगरौं

- विषादिको प्रयोगले क्यान्सर, मस्तिष्क सन्तुलनी रोग, छालाको एलर्जी, आँखा पोल्ने, रिंगटा लाग्ने, टाउको तथा शरीर दुस्खने जस्ता समस्याहरू देखिन सक्दछन् ।
- विषादिको जथाभावी प्रयोगले मानिसको प्रजनन क्षमतामा समेत ह्रास आउन सक्छ ।
- विषादिले पर्यावरणीय असन्तुलन निम्त्याउँदछ ।
- माटोको उर्वराशक्तिमा ह्रास भई समग्र उत्पादकत्वमा ह्रास ल्याउँदछ ।
- त्यसैले, **कृषि उत्पादनमा हानिकारक विषादिको प्रयोग नगरौं ।**

माई नगरपालिका
इलाम (कोशी प्रदेश)

स्तनपान: बालबालिकालाई वरदान

आमाको दूध बालबालिकाका लागि अमृत समान हुन्छ । त्यसैले,

- स्वास्थ्यकर्मीहरूले आमाको दूधलाई प्रतिस्थापन गर्ने वस्तु सिफारिश गर्नु हुँदैन,
- आमाको दूधको विकल्पमा बालको दूध, दूधदानी जस्ता वस्तुको प्रबर्द्धन गर्नु हुँदैन,
- त्यस्ता वस्तुको उत्पादक वा वितरकबाट कुनै पनि किसिमको नमूना लिने तथा आर्थिक वा भौतिक उपहार लिनु हुँदैन ।
- त्यस्तो कार्य गरेको पाइएमा आमाको दूधलाई प्रतिस्थापन गर्ने वस्तु (बित्री वितरण नियन्त्रण) ऐन, २०४९ अनुसार कारवाही हुनेछ ।

सूर्योदय नगरपालिका
इलाम (कोशी प्रदेश)

लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक समुदायको हकअधिकार सुनिश्चित गरौं

संविधानले लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यकलाई सामाजिक न्यायको हक प्रदान गरेको छ ।

लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक समुदायको,

- मानवाधिकार र मौलिक हकको रक्षा गरौं,
- सामाजिक मर्यादा र सुरक्षा सुनिश्चित गरौं,
- विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा सहभागिता सुनिश्चित गरौं,
- उनीहरूप्रति सकारात्मक दृष्टिकोणको विकास गरौं,
- लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यकमैत्री वातावरण निर्माण गरौं,
- वैयक्तिक स्वतन्त्रता, आत्मसम्मान र न्यायको पक्षमा वकालत गरौं ।

शिवसताक्षी नगरपालिका
शिवसताक्षी, भापा (कोशी प्रदेश)

दुई अर्ब ६६ करोड बढी राजस्व सङ्कलन

भद्रपुर (पालिका सन्देश) । आन्तरिक राजस्व कार्यालय भद्रपुरले चालु आर्थिक वर्ष सकिन एक महिना बाँकी रहँदा रु. दुई अर्ब ६६ करोड ८० लाख ३२ हजार राजस्व सङ्कलन गरेको छ । आन्तरिक राजस्व कार्यालय भद्रपुरले गत आवको सोही अवधिको तुलनामा १६ करोड ६० लाख ९५ हजार बढी राजस्व सङ्कलन गरेको छ ।

गत आवको ११ महिनामा रु. दुई अर्ब ५० करोड १९ लाख ३७ हजार राजस्व सङ्कलन गरेको थियो । आन्तरिक राजस्व कार्यालयले ११ महिनामा राखेको लक्ष्यको ८३ दशमलव ३५ प्रतिशत मात्रै राजस्व सङ्कलन गरेको सूचना अधिकारी भीमप्रसाद आचार्यले जानकारी

दिए । "व्यापार व्यवसायमा मन्दी आउँदा राजस्व सङ्कलनको लक्ष्य नभेटिए पनि हालको सङ्कलन दर कायम राख्नुपर्ने चुनौती छ", उनले भने ।

आन्तरिक राजस्व कार्यालयले आयकरबाट रु. एक अर्ब २२ करोड, भाडा आयकरबाट रु. तीन करोड चार लाख, ब्याजबापत रु. १० करोड २१ लाख, मूल्य अभिवृद्धि करबापत रु. एक अर्ब ११ करोड ९५ लाख, अन्तःशुल्कबापत ५८ करोड ७३ लाख राजस्व सङ्कलन भएको सूचना अधिकारी आचार्यले बताए । आन्तरिक राजस्व कार्यालय भद्रपुरले चालु आवमा रु. तीन अर्ब ७९ करोड राजस्व सङ्कलन गर्ने लक्ष्य राखेको छ ।

आईसीसी टी-२० : विश्वकपमा नेपाल जितविहीन हुँदै बाहिरियो

भापा (पालिका सन्देश) । खराब ब्याटिङ गर्दै आईसीसी टी-२० विश्वकप २०२४ मा नेपाल बंगलादेशसँग २१ रनले पराजित भएको छ । योसँगै नेपाल २०२४ को टी२० विश्वकपमा जित विहीन हुँदै बाहिरिएको छ । बंगलादेश यस जितले ४ खेलमा ६ अंकका साथ समूह डी बाट दोस्रो स्थानमा रहँदै सुपर ८ मा पुगेको छ ।

सोमबार भएको अन्तिम खेलमा १०७ रनको लक्ष्य पछ्याएको नेपाल १९२ ओभरमा ८५ रनमा अल आउट भयो । त्यसअघि सेन्ट भिन्सेन्टमा टस

हारेर पहिला ब्याटिङको निम्तो पाएको बंगलादेश १९२ ओभरमा १०६ रनमा अल आउट भएको थियो । नेपालको बलिङ सामु बंगलादेशका कुनैपनि ब्याटरले राम्रो प्रदर्शन गर्न सकेनन् ।

बंगलादेश ४ खेलमा ६ अंकका साथ दोस्रो स्थानमा रहँदै सुपर ८ मा पुगेको छ । नेपाल ४ खेलमा १ अंकका साथ चौथो स्थानमा रहेर बाहिरिएको छ । यसअघि नेपाल नेदरल्यान्ड्ससँग ६ विकेट, दक्षिण अफ्रिकासँग १ रनले पराजित हुँदा श्रीलंकाले वर्षको कारण १-१ अंक बाँडेको थियो ।

"वन डहेलो नियन्त्रण गरौं, जैविक विविधताको संरक्षण गरौं"

सुख्खायाम लागेसँगै वन जंगलमा डहेलो लगाइने गतिविधि जिम्मेवार नागरिकका लागि अशोभनीय कार्य हुन् । जिम्मेवार नागरिकहरूले यस्ता कार्यको विरुद्ध सबैलाई सचेत गराऔं । वन जंगल तपाईं हामी सबैको साभामा सम्पत्ति हो । सबै मिलि यसको संरक्षण गरौं । वातावरण संरक्षण तपाईं हाम्रै जिम्मेवारी हो ।

अनुरोधकर्ता :

आर्दश नमुना सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह बुद्धशान्ति, भापा

कृषि प्रबर्द्धन लागि भापाका १० करोड ५३ लाख अनुदान

भापा । भापाका कृषि क्षेत्रको प्रबर्द्धनका लागि कोशी प्रदेश सरकारले रु १० करोड ५३ लाख अनुदान उपलब्ध गराएको छ । चालु आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा जिल्लामा कृषि क्षेत्रको प्रबर्द्धनका लागि कोशी प्रदेश उद्योग, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयले यहाँका १४ वटा स्थानीय तहलाई रु नौ करोड पाँच लाख र कृषि ज्ञान केन्द्र भापा मार्फत रु एक करोड ४८ लाख उपलब्ध गराएको कृषि ज्ञान केन्द्र भापाका निमित्त प्रमुख सागर विष्टले बताए ।

कोशी प्रदेश सरकारले स्थानीय तहलाई उपलब्ध गराएको सशर्त अनुदानमा कृषि बजार निर्माण र सिञ्चाईलाई बढी प्राथमिकता दिएको छ । जिल्लाका छ पालिकाका १२ स्थानमा कृषि बजार निर्माण तथा पूर्वाधार विकासका लागि रु तीन करोड ४० लाख, ११ वटा पालिकामा सिञ्चाई विस्तारका लागि रु तीन करोड सशर्त अनुदान दिएको प्रमुख विष्टले बताए । त्यस्तै, तीन

वटा पालिकामा कृषि यान्त्रिकीकरणका लागि रु ५५ लाख, गढा सुधार तथा चक्लाबन्दी खेतीका लागि रु ४० लाख, तोरी खेती था मौरी पालका प्रबर्द्धन र तोरी प्रशोधन उपकरण खरीदका लागि रु ६० लाख उपलब्ध गराएको ज्ञान केन्द्रले जनाएको छ । नमूना कष्टम हाउसिङ सेन्टर स्थापनाका लागि रु ६० लाख, प्राङ्गारिक मूल उत्पादन पूर्वाधार निर्माण गर्न रु ३० लाख र तरकारी संकलन केन्द्र निर्माण गर्न रु २० लाख स्थानीय तहलाई सशर्त अनुदान उपलब्ध गराएको छ ।

कोशी प्रदेश सरकारले कृषि ज्ञान केन्द्रमार्फत जिल्लामा युवा लक्षित कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिएको छ । युवा लक्षित तरकारी, च्याउ, मह उत्पादन कार्यक्रम अन्तर्गत ३९ जना युवालाई रु एक/एक लाख अनुदान दिएको छ । सुपारी प्रशोधन उद्योग पूर्वाधार यन्त्र उपकरण सहयोग अन्तर्गत सात वटा उद्योगलाई रु

४० लाख, जैविक विषादी उत्पादनका लागि एउटा कृषि सहकारी र फर्मलाई रु ७५/७५ हजार, जुट खेती प्रबर्द्धनका लागि छ जना कृषकलाई रु पाँच लाख, गड्यौला मल तथा प्राङ्गारिक मूल उत्पादनका लागि रु पाँच लाख, मागमा आधारित कार्यक्रमका लागि रु १२ लाख ५० हजार र केरा खेतीका लागि दुवानी साधनमा सहयोगका लागि रु १५ लाख अनुदान उपलब्ध गराएको कृषि ज्ञान केन्द्र भापाले जनाएको छ ।

अनुदान र कृषि प्रबर्द्धन जस्ता कार्यक्रमले जिल्लामा अन्नबाली मकै र धानको उत्पादन बढेको तथ्यांक बढेको छ । मकै उत्पादकत्व ५ मेट्रिकटन प्रति हेक्टरबाट बृद्धि भई ७ पुगेको छ भने धानको ४ दशमलब ५ बाट बृद्धि भएर ५ दशमलब ५ मेट्रिकटन प्रति हेक्टर पुगेको छ । मकैको उत्पादन भण्डै ४० प्रतिशत बृद्धि भएको कृषि ज्ञान केन्द्र भापाका निमित्त प्रमुख विष्टले बताए ।

पाथीभरामा जेठ महिनामा १६ लाख बढी भेटी संकलन

ताप्लेजुङ । ताप्लेजुङको पाथीभरा (मुकुमलुङ)मा जेठ महिनामा १६ लाख ५० हजार भेटी सङ्कलन भएको छ । पाथीभरामा पूजापाठ गर्न पुगेका भक्तजनले चढाएको भेटीका रूममा सो बराबरको नगद सङ्कलन गरिएको हो ।

पाथीभरा क्षेत्र विकास समितिका कार्यकारी निर्देशक प्रजिन हाङबाङका अनुसार जेठ महिनामा रु. १६ लाख ६५ हजार नौ सय ५६ सङ्कलन भएको छ । सङ्कलित भेटी बैङ्कमा जम्मा गरिएको पाथीभरा क्षेत्र विकास

समितिले जनाएको छ । समितिले मन्दिरको आय हरेक महिना सार्वजनिक गर्दै आएको छ । चालु आर्थिक वर्षको जेठसम्ममा दुई लाख २८ हजार आठ सय ९६ जनाले पाथीभरा मन्दिरमा पूजा गरेका समितिले जनाएको छ ।

बि एण्ड बि क्याटरिङ एण्ड टेण्ट हाउस

विवाह, पार्टी, ब्रतबन्ध, पुराण, बनभोज, पारुनी, गुन्चुचौली, सभा-समारोह सबै कार्यक्रममा स्तरीय, स्वादिष्ट खाना र रोजाइ अनुसारको परिकारका लागि सधैं सम्भन्नुहोस् ।

हाम्रा सेवाहरू

क्याटरिङका आधुनिक र स्तरीय सामग्री, दक्ष अनुभवी कालीगढ, टेण्टका सम्पूर्ण सेट, शुद्धता, सरसफाई र क्याटरिङको आर्कषक उत्कृष्ट सजावट ।

नोट : साउण्ड सिस्टम, डिजेको समेत सुविधा छ ।

प्रो. सोमनाथ भट्टराई

मो.नं. ९८४२६९९२१४ / ९८१५०५१६२२ / ९८१२६६२५३
बुद्धशान्ति-३, बुधबारे (भापा) ।

तीब्र रूपमा फैलिँदै डेंगु

भापा (पालिका सन्देश) । डेंगु रोगको सङ्क्रमण तीब्र रूपमा फैलिँदै गएको छ । पछिल्लो समय ७१ वटा जिल्लामा फैलिएको छ । गत जेठ ११ गतेसम्म ५७ जिल्लामा फैलिएको डेंगु हाल जनसत्त्या मन्त्रालयले जनाएको छ । मन्त्रालय अन्तर्गतको इपिडिमियोलोजी तथा रोग नियन्त्रण महाशाखाका किटजन्य रोग शाखा प्रमुख डा गोकर्णप्रसाद दाहालले मौसम परिवर्तनसँगै गर्मीका कारणले डेंगुको सङ्क्रमण बढेको बताए ।

उनले गर्मीमा मानिसले पानी सङ्कलन गरेर राख्ने र सङ्कलन गरिएको पानीमा लामखुट्टे रहने भएकाले डेंगुको जोखिम बढेको बताए । गर्मीमा पानी सङ्कलन गरेर राख्ने गरिन्छ । त्यसरी सङ्कलन गरिएको पानीमा लामखुट्टेले फुल सुत्न, खेतबारीमा काम गर्दा पार्दछ । सफा पानीमा त्यही लामो बन्ने र मानिसलाई टोक्ने गर्दछ, उनले भने ।

उनका अनुसार ७१ जिल्लामा एक हजार एक सय ३० जनामा सङ्क्रमणमा देखिएको छ । गत वर्ष ७७ जिल्लामा ५१ हजार एक सय ४३ जनालाई डेंगु रोगको सङ्क्रमण देखिएको थियो । उनका

अनुसार कोशी प्रदेशमा दुई सय ७२, मधेश प्रदेशमा ३०, बागमती प्रदेशमा तीन सय ९०, गण्डकी प्रदेशमा एक सय ७५, लुम्बिनी प्रदेशमा एक सय ३२, कर्णाली प्रदेशमा एक सय १५ जनामा सङ्क्रमण देखिएको छ ।

डेंगु पानी जम्ने सफा ठाउँमा 'एडिज एजिटी र एडिस एल्बोपिक्टस' प्रजातिको लामखुट्टेले फुल पार्दछ । ती फुलबाट लार्भा निस्कने र त्यही लार्भा बयस्क भएपछि टोकेपछि डेंगु रोग लाग्दछ । डेंगु सङ्क्रमण हुँदा उच्च ज्वरो आउने, टाउको, आँखाको गेडी, ढाड, शरीर, घुँडाका जोर्नी दुख्ने, पिँडोलाको मासु दुख्ने आदिजस्ता लक्षण देखा पर्दछन् । लामखुट्टेबाट बच्नका लागि सधैं भुल टाँगेर मात्र सुत्न, खेतबारीमा काम गर्दा लामो बाहुला भएको लुगा लामो बन्ने र मानिसलाई टोक्ने गर्दछ, उनले भने ।

यस्तै सम्भव भएसम्म लामखुट्टे भगाउने धूप वा मलमको प्रयोग गर्न, घरपालुवा पशुपक्षी व्यवस्थित ढङ्गले पाल्न र घर वरिपरी गमला, टायर वा कुनै पनि खुला भाँडामा पानी जम्न दिनुपर्ने ।

गर्मी मौसममा संक्रामक रोगबाट बचाउ र बचाऔं ।

- गर्मी मौसममा मलेरिया, कालाजार, डेंगु, हैजा, जलज्वर, टाइफाइड, विभिन्न संक्रामक रोगहरू फैलिन सक्दछन्,
- संक्रामक रोग फैलाउने किटिंगा, लामखुट्टे, भुसुना आदिको नियन्त्रण गरौं,
- संक्रामक रोगबाट बच्न शुद्ध र उमालेको पानी पिऔं,
- बासी तथा सडेजालेका खाना नखाऔं,
- घरभित्र र वरपरको सरसफाईमा ध्यान दिऔं ।

कमल गाउँपालिका

कमल, भापा (कोशी प्रदेश)

अस्मिता ज्वेलर्स

बुद्धशान्ति-३, बुधबारे भापा
शाखा साविक बुधबारे ७ नं चौक

प्रो. धन बहादुर लकान्द्री : ९८४२७६९७६०

प्रो. अभिशेक लकान्द्री : ९८१५९८५३९७

यहाँ सुनचाँदीका आकर्षक गजराजनाहरू अर्डर बमोजिम ग्यारेन्टीका साथ तयार गर्नुका साथै खरिद-बित्री गरिन्छ ।

तपाईंको साताको राशिफल

मेघ (बु, चे, चो, ला, लि, लु, ले, लो, अ)

यो साता शुभ कार्यको चर्चा चल्नाले मनमा शान्ति छाउनेछ । पारिवारिक माहोल तथा माझलिक कार्यमा सहभागि भइनेछ । अतिथिको रूपमा सत्कार पनि पाइनेछ । शेयर बजारको लगानीबाट भने राम्रै लाभ हुनेछ ।

वृष (इ, उ, ए, ओ, वा, वि, वु, वे, वो)

यो साता मनमा हर्ष, उमङ्ग र उत्साह छाउनेछ । लगनशीलताले कामहरू अगाडि बढ्नेछन् । दाजुभाइ तथा साभेदारहरू सँग मिलेर गरिने पेशा व्यवसायबाट भनेजस्तो रूपैसा कमाउन सकिनेछ ।

मिथुन (का, कि, कु, घ, उ, छ, के, को, हा)

यो साता लाभहानी, आयव्यय, सुखदुःख बराबरी खालको दिन रहनेछन् । धैर्य गरी मिहिनेत गरेमा कार्यसिद्धि हुनसक्छ । साताको मध्यमा जिटीपनाले गर्दा काम बिगने डर छ । पुँजी बजारमा नोकसानि हुनसक्छ ।

कर्कट (हि, हु, हे, हो, डा, डि, डु, डे, डो)

यो साता कीर्तिमानी काम गर्ने समय छ । नयाँनयाँ ज्ञान सिक्ने मौका मिल्नेछ । न्यायिक कार्यमा सफलता मिल्नेछ । शुभकार्यको चर्चा चल्नेछ । वैदेशिक क्षेत्रबाट सफलता मिल्नेछ । विहिवारबाट बोलीको विपरीत अर्थ लाग्न सक्छ ।

सिंह (मा, मि, मु, मे, मो, टा, टि, टु, टे)

यो हप्ता प्रेमीको सहयोग प्राप्त हुनेछ । कार्य सम्पादनमा सहजता मिल्नेछ । अभिभावकको सुभावले उचाइमा पुर्‍याउन सहयोग गर्नेछ । शुभ कार्यमा सरिक भइनेछ । धर्मकर्म तथा समाजसेवामा मन लाग्नेछ ।

कन्या (टो, पा, पि, पु, ष, ण, ठ, पे, पो)

यो साता शुभ समाचार सुन्न पाइएला । शैक्षिक क्षेत्रमा प्रगति नै होला । प्रेमसम्बन्ध र प्रणयप्रसङ्गका लागि श्रेष्ठ समय रहेको छ । दिगो फाइदा हुने नयाँ काम प्रारम्भ गर्न सकिनेछ । चलाखी पूर्ण बोलीले काम बन्न सक्छ ।

तुला (रा, रि, रु, रे, रो, ता, ति, तु, टे)

यो हप्ता महत्त्वपूर्ण अवसर गुम्न सक्नेछ । विपक्षीको छलकपट तथा जालझेलबाट सावधान रहनुपर्नेछ । बोलीको विपरीत अर्थ लाग्न सक्छ । मध्य साताबाट शुभ कार्यको योग छ ।

वृश्चिक (तो, ना, नि, नु, ने, नो, या, यि, यु)

यो साता धार्मिक तथा समाजसेवामा मन लाग्नेछ । बन्धु बान्धवबाट सहयोग मिल्नेछ । प्राविधिक कार्यबाट सफलता मिल्नेछ । नयाँ वस्त्र या उपहार पाइनेछ । रमणीय र सुखद यात्राको योग छ ।

धनु (ये, यो, भा, भि, भु, धा, फा, डा, भे)

यो साता धार्मिक र सेवा भाव बढ्ने योग छ । लामो समयदेखि रोकिएका अधुरा कामहरू पुरा हुनेछन् । रोकिएको धन पाउन सक्छ । धर्मकर्म तथा समाजसेवामा मन लाग्नेछ । आफ्नै दक्षतामा विभिन्न कार्यहरू सम्पन्न हुनेछन् ।

मकर (भो, जा, जि, जु, जे, जो, ख, खि, खु, खो, खो, ग, गि)

यो हप्तामा दाम, इनाम र प्रतिष्ठा कमाउने बेला छ । परिवारमा सुख सन्तोष छाउनेछ । नयाँ व्यक्तिगत भेटघाट हुने समय छ । शेयर बजारको लगानी बाट दीर्घकालीन फाइदा हुनेछ ।

कुम्भ (गु, गे, गो, सा, सि, सु, से, सो, दा)

साताको सुरुका दिनमा नगद सापटी लिएका आफन्तहरूले वचन पूरा नगर्दा आर्थिक भन्कट आइलाग्न सक्छ । स्वास्थ्यको क्षेत्रमा पनि प्रतिकूल हुने देखिन्छ । मध्य साताबाट गरेको कार्यमा सफलता पाइएला ।

मीन (दि, दु, थ, भ, ज, दे, दो, चा, चि)

यो साता लाभहानी, सुखदुःख बराबरी मध्यम खालको दिन रहनेछ । ठूलो कारोबारमा लगानी नगर्दा बेस हुनेछ । मङ्गलबारबाट स्वास्थ्यमा सुधार आउनेछ । शुभ समाचार सुन्न पाइने र शुभकार्यको चर्चा चल्नेछ ।